

II. předvýběr hřebců do plemnitby ČT - krásná tečka za chovatelskými akcemi svazu

Pátek 13.11.2015 a sobota 14.11.2015 byly dny, kdy chovatelé koní mohli navštívit jednu z největších akcí pořádaných SCHČT - předvýběr hřebců do plemnitby a výběr starších hřebců splňujících kritéria zápisu do plemenné knihy ČT. Je to akce, která nemá za úkol pouze ohodnotit a vybrat nebo nevybrat hřebce. Touto akcí se také všechny zahraniční svazy prezentují a stmelují se svými členy. Zároveň, a to především v zahraničí, umožňují chovatelům své produkty na této akci prodat. U nás ještě ale nejspíš stále není na místě pojmut část této akce jako klasickou aukci. Přesto jde o ideální příležitost k nákupu koní - jsou prohlédnuti veterinárním lékařem, mají zkontrolované rentgeny hrudních i pánevních končetin, je možnost posoudit, jak se chovají mezi jinými koňmi, v cizím prostředí atd. Svaz se snaží alespoň v katalogu upozornit na koně určené k prodeji. Napříště by mohl být u majitelů prezentovaných koní uveden ještě jejich telefonní kontakt.

Letošní předvýběr byl opět velice dobře připraven a laťka byla posunuta zase o kousek výše. Celou akci hodnotím jako velmi profesionální od katalogu, propagace na FB stránkách, hlasatele, kameramanů, fotografek, komise, předvaděčů, prostředí až po samotné hřebce zde se prezentující.

Dříve, než si představíme předvybrané hřebce, chtěl bych připomenout, že hodnocení plemenných hřebců se dá shrnout do třech částí: 1. exteriér a původ, 2. užitkovost (vlastní výkonnost), 3. potomstvo (schopnost přenosu požadovaných vloh). Část informací lze získat samozřejmě až postupem času a důslednou, dnes již počítačově zpracovávanou evidencí výsledků z chovu a sportu. I mladí hřebci, u kterých můžeme posoudit jen první část a něco málo z části druhé (mech. pohybu a skok ve volnosti), mají své místo ve šlechtění koní. Ovšem jejich výběr musí být velmi přísný. Důraz je kladen zejména na typ a pohlavní výraz, exteriér, homogenní původ, v němž se objevují výkonní jedinci na obou stranách, mechaniku pohybu a styl skoku. To vše s minimem negativity, na což dohlížela komise ve složení: Ing. Roman Klos – předseda, a dále členové: Prof. Ing. Marko Halo, Ph.D., Doc. Ing. Iva Jiskrová, Ph.D., MVDr. Josef Lysák, Václav Štěrba a Stanislav Hošák.

Před komisí postupně předstoupilo 21 hřebečků ročníku 2013 a verdikt předvybrán vyslechlo 7 z nich. Starších hřebců, kteří aspirovali na zápis do plemenné knihy ČT, bylo 7, verdikt zařazen si vyslechli 3. *(Článek o starších hřebcích připraví p. Václav Štěrba.)*

Fotografie a základní informace o hřebcích jsme mohli studovat již před samotným předvýběrem, a to především na již zmiňovaných FB stránkách. Také výsledky předvýběru byly dostupné velmi záhy po skončení akce na webových stránkách a FB. Přejděme však již k jednotlivým předvybraným hřebcům. Jako první si verdikt předvybrán vyslechl holštýn **CANTESINI** po Cascadello I z matky po holštýnské legendě Cassini I, míry: 166/177/196/22, chovatele Reimera Henningse z Německa a majitele SPORT a MEDIA, s. r. o. ze Slovenska. Hřebec zároveň obdržel prémii svazu, což mu umožňuje již od začátku připouštěcí sezony být zapsán v plemenné knize hřebců ČT, a tudíž působit v chovu ČT v následující sezóně. Pro další sezóny musí absolvovat 70denní test a zkoušky v jeho závěru tak jako ostatní pouze předvybraní hřebci. Cantesini je hřebec velmi dobrého typu, pohlavního výrazu, optimálních tělesných rozměrů, dostatečně široký a hluboký, s velmi dobrým sklonem a osvalením lopatky. To vše zabaleno do nádherného koně. Dobrá a dynamická je jeho mechanika pohybu převážně v klusu, a zrovna tak i skok ve volnosti. V jeho původu jsou ve více generacích zastoupeni předci s výkonností 160, lze tedy předpokládat dědičnost tohoto znaku.

Druhý hřebec, který mimo předvýběru obdržel také prémii svazu a zároveň se umístil na prvním místě, je **16/937 HECAIR** po 1345 Heatbreak ZH (výkon 140) z matky po 582 Caesar (výkon 140), míry: 162/171/188/21,5, český teplokrevník z chovu MVDr. Zdeňka Vítů z Pelhřimova a v majetku ZH v Písku. Tento sympatický hřebec je velmi dobrého typu a pohlavního výrazu s dobrými mírami. Projevoval se dynamickým pohybem i skokem. Při pohledu do výsledků třídění v testační odchovně jsem si všiml jeho hodnocení, kde již od naskladnění má pravidelně za výkon známku 9. Jeho výkony jsou tedy velmi dobré a stabilní, což prokázal i na samotném předvýběru. Také v jeho původu najdeme na obou stranách výkonnost. Na mateřské dostačujících 120 u matky a 135 u jejího potomstva, otec

matky 140 vlastní i v potomstvu. Bába a prabába pak také 120. Zde nemohu nezapomenout tvrzení mého učitele Ing. Stanislava Hošáka, že hřebec by měl být vyšší výkonnosti než matka, přičemž výkonnost matky 130 je naprosto dostačující k potvrzení vloh k užitkovosti. Dále by se taková klisna podle Ing. Hošáka měla věnovat reprodukci. U tohoto hřebce, který by se neztratil ani v Německu, musím ještě jednou gratulovat chovateli.

Dalším předvybraným hřebcem je **80/252 CEDRIK** po KWPN Eurocommerce Berlin (výkon 160) z matky po HOLS Akord II (výkon 140 vl. a 160 pot.), míry: 165/175/190/22, slovenský teplokrevník (CS), jehož chovatelem je Jaroslav Teplý z Vysokého Mýta a majitelem TAURUS TRANS spol. s r. o. Svitavy. Je opět dobrého typu, optimálních měr a vynikajícího rodokmenu protkaného výkonností předků. Hřebec mě zaujal svou klidnou silou, jeví se jako velmi rozumný, poslušný a komunikativní. Prostě charakter na 10 bodů.

Na konečném 4. místě se umístil **18/398 TOSCANY**, ČT po HOLS 2765 Cassilius, (výkon 150 vl. a 140 pot.) z matky po HOLS 912 Loutanos Orion (výkon pot. S 140, A TT, D S a C S), míry: 164/173/181/22. Chovatelem je Petr Kříž z Hrbova a majitelem ZH v Tlumačově. Hřebeček je dobrých měr, poněkud méně hluboký, s poměrně dobrou mechanikou pohybu a skoku. Do naskladnění k 70dennímu testu bude z tohoto hřebečka už jistě hřebec. Otec Toscanyho byl dovezen z Německa v jeho věku, také se zúčastnil tehdy 100denního testu a zkoušek v jeho závěru, kde se mu podařilo zvítězit. Svou výkonnost získal pod naším „dohledem“ na území ČR v sedle s Ing. Petrem Eimem. Svého syna v chovu, jehož chovatelem je MVDr. Josef Lysák, má na Slovensku, kterému se tam podařilo vyhrát test hřebců a byl zapsán do PKST. Jeho matka i bába byly na základě výkonnostních zkoušek zařazeny do akceleračního programu, a dále se zřejmě věnovaly chovu. Prabába je plemene A1/1, což jsou velmi dobře „zabudované“ plnokrevné geny.

Další v pořadí se umístil hanoverán **INIESTA** po hanoverském Starpower z matky po KWPN Padinus, míry 163/173/188/21,5. Chovatelem je Fam. Flamma z Holandska a majitelem Fam. Flamma a Team Nijhof a fa HAPAX s. r. o. Tento hřebeček musí ještě dozrát, i přesto je dobrého sportovního typu, mírně delší, s krásnou krátkou holení, dobrým osvalením a výborným charakterem. Jeho mechanika pohybu a skok jsou nadprůměrné, vynikající je také jeho původ. Vlastní výkonnost otce je zatím 140, děda Stakkata – plemeníka roku 2007 hanoverského svazu - jistě představovat nemusím. Bába Enjoy je u nás také známa coby pravá sestra plemeníka El Pasa II. Velmi výkonná je i jeho mateřská větev. Děd Padinus, ač vlastní výkonnosti jen 130, dal mnoho potomků 160, jeho matka Ladina má vlastní výkonnost 150. Zde vidíme, že není nejdůležitější vlastní výkon, ale schopnost přenosu vloh k výkonu na potomky, pokud je výkonnost zakódována v DNA napříč celou rodinou. Bába Elly dala potomstvo S 160 a D T, její otec Ramiro Z vl. výkonnost 160 a mnoho potomků S 160 a D GP. Dále prabába i její otec potomstvo do 160.

Posledním předvybraným skokovým hřebcem je **15/461 OBORA'S ARMANI**, ČT po vynikajícím bavorském Action Breaker (výkon 160) z matky po holštýnském Lacapo (potomstvo S 150 a D T). Míry: 172/181/192/22,5. Chovatelem i majitelem je Hřebčín Obora spol. s r. o. z Třeboně. Tento mohutný hnědák s tolik potřebnou silou kostry do našeho chovu a dobrou mechanikou pohybu se mi honě líbil ve skoku. Doufejme, že ve výkonnosti naváže na svého otce, jenž je výborným skokanem. Předpoklady k tomu má fyzické i genetické.

Kategorie hřebců drezurního směru měla jediného zástupce, tento byl předvybrán, a získal tak první místo. Jedná se o hřebce **SWISS COLOURS**, ZFDP po Swiss Made DfPf z matky po westfálském Fokus (potomstvo 140), míry: 165/175/191/21,5. Hřebec Swiss Colours je kromě svého zajímavého zbarvení (hnědo-bílý strakáč) velmi dobrého typu a pohlavního výrazu, silného a suchého fundamentu. Výborná je jeho mechanika pohybu a dobrý je i jeho skok. PKČT řadu let takto zbarvené hřebce v chovu měla, věřím, že i tento hřebec bude chovateli využíván, a to nejen pro své zbarvení.

Závěrem bych chtěl ještě jednou poděkovat celé komisi, se kterou se mi velice dobře spolupracovalo. Byli jsme jednotní v názoru na to, jak by plemenní hřebci měli vypadat. Pokud budete pozorně studovat

předvybrané hřebce, zjistíte, že všichni mají holeň 21,5 a více. Rozdíl páskových měř obvod hrudi a kohoutkové výšky páskové u většiny splňuje bývalé normy. Jedná se o důležité ukazatele, které mají anatomické a fyziologické opodstatnění, jsou součástí šlechtění nejen koní, ale hospodářských zvířat obecně. Pokud si tyto a ostatní zákonitosti nezafixujeme do povědomí, náš úspěch v chovu bude nejistý a nestabilní.

Předvybraným hřebečkům přeji, aby v klidu dospěli a na naskladnění do testu již dorazili jako sebevědomí a zároveň poslušní hřebci. Nepředvybraným hřebečkům také přeji klidné dospívání a úspěšnou sportovní kariéru, kdy po dosažení na mety nejvyšší se třeba zase na převýborech setkáme. Tentokrát nebudou usilovat o předvybrání, ale o zápis do PK.

Vám, vážení chovatelé, přeji pevné zdraví, nutnou dávku štěstí, abyste co nejlépe zvládli a ustáli všechny těžkosti spojené nejen s chovem koní, ale životem jako takovým. Do nového roku 2016 vše nej!

Roman Klos